

Gedagsreflecties op zetten van stap 4 openingsplan

RIVM Corona Gedragsunit | 10 juni 2021

Kernreflectie: Bereid een **Plan B** voor, om op te schalen wanneer nodig, en minimaliseer de kans dat plan B nodig is door in te zetten op **vaccinatie, preventie en testen en quarantaine na verblijf in-(hoog) risico gebieden.**

Zorg voor een Plan B: Tref voorbereidingen voor opschaling van maatregelen als infecties lokaal/ regionaal weer stijgen. Werk **samen met experts en maatschappelijke stakeholders** aan een plan hoe te handelen als er lokaal, regionaal of landelijk een toename is van infecties of ziekenhuisopnames. Deze fase vereist een **nieuw narratief**, en een werkwijze (samenwerken, transparante criteria, koersvast) en communicatie strategie (informerend, verklarend, pro-actief) die vertrouwen in het coronabeleid bevordert.

Minimaliseer de kans dat Plan B nodig is:

- a)** Zet maximaal in op **vaccinatie** ook bij groepen die minder goed bereikbaar zijn met traditionele media en minder vertrouwen hebben in de overheid.
- b)** Investeer in de **preventie** van transmissies van het corona-virus door helder uit te leggen **welke** maatregelen of adviezen nog worden aangehouden en **waarom** (wat gaan die voorkomen). Prioriteer effectieve maatregelen die mensen nog langere tijd vol kunnen houden/steunen.
- c)** **Testen en quarantaine naleving na reizen** is laag. Minimaliseer de kans op introducties van virus naar/van het buitenland door maximaal te investeren in **testen**; en quarantaine bij (zeer) hoog risico. Verplichten of **streng** adviseren alleen is onvoldoende. Denk aan gratis aanbieden van (zelf)testen aan reizigers en helder toelichten van het belang van testen en quarantaine. Maak daarbij gebruik van plekken waar het bereik het grootst is, zoals Schiphol. Ondersteun mensen in het kunnen inschatten van de infectiekans (ben je in aanraking geweest met veel mensen, kom je uit een **hoog-risico gebied** ect). Houd regelgeving simpel, logisch, makkelijk te vinden en synchroniseer reisregels binnen Europa.

Aanvullende aandachtspunten voor communicatie:

Communiqueer een **helder overkoepelend narratief**, zonder in detail in te gaan op specifieke veranderingen, waarin de verschillende percepties over het "nieuwe normaal" in samenhang benoemt worden.

Benadruk welke **basismaatregelen** voorlopig van kracht blijven en **waarom** (effectiviteit, beperkte sociaal-maatschappelijke impact, haalbaarheid en draagvlak) en dat situaties waarvoor die niet gelden de uitzonderingen zijn.

Benadruk ook dat mensen vrij zijn meer maatregelen aan te houden en hierin een eigen verantwoordelijkheid hebben. Leg uit hoe mensen zelf verstandig kunnen omgaan met de risico's van het virus die ook na vaccinatie blijven bestaan. Dit om het gevoel van controle te bevorderen. Heb daarbij specifiek aandacht voor het aanzienlijk deel van de bevolking dat zich **zorgen maakt over de snelle versoepelingen**.

Creëer **overzicht**: De veelheid aan maatregelen en veranderingen **ondergraaft consistentie, duidelijkheid en logica**. Stel bijvoorbeeld een algemene publieksinformatielijn (telefoon) in voor mensen die op de vele websites het antwoord op hun corona-vraag over bijv. quarantaine, testen, reizen niet direct kunnen vinden, of zich in een specifieke situatie bevinden.

Voorkom dat door het doorvoeren van versoepelingen het beeld ontstaat dat vaccineren niet meer nodig is. Blijf belang **vaccineren benadrukken** en specifiek het halen van een **tweede vaccinatie**. Als alles weer kan en mag, dan is de crisis blijkbaar over: wat is dan nog het belang van vaccineren – ook bijv. bij de jongere generaties? Verken daarom met jongeren welke voor en nadelen van vaccineren voor hen persoonlijk kan hebben, in aanvulling op vakantiemogelijkheden en fysiek onderwijs kunnen volgen.

Blijf **doorgaan met persconferenties**, updates en duiding. De crisis is nog niet over en een deel van de mensen maakt zich nog zorgen over de situatie nu en de komende maanden. Doorgaan met communicatie kan bijdragen aan de naleving en draagvlak voor het beleid en de maatregelen.

Ons vorige schrijven (datum van 26 mei 2021) blijf van toepassing.